

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ПОЉОПРИВРЕДНИМ ЗАДРУГАМА**

Бања Лука, јун 2023. године

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ПОЉОПРИВРЕДНИМ ЗАДРУГАМА**

Члан 1.

У Закону о пољопривредним задругама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 73/08, 106/09 и 78/11) члан 2а. мијења се и гласи:

„(1) Пољопривредна задруга је правно лице и може се основати као општа, специјализована и сложена задруга.

(2) Општа пољопривредна задруга производи, откупљује, складишти, прерађује и продаје пољопривредне, прехранбене и друге производе, снабдијева задругаре и пољопривредне произвођаче са репродуктивним материјалом, енергентима, средствима за производњу, опремом, дијеловима за пољопривредну механизацију и другом робом, врши промет роба и услуга, пружа стручне и савјетодавне услуге задругарима и пољопривредним произвођачима у организовању производње и врши друге послове од интереса за пословање задруге.

(3) Специјализована пољопривредна задруга обавља послове из става 2. овог члана за једну врсту дјелатности по којој се одређује врста задруге (ратарска, воћарска, виноградарска, сточарска, пчеларска и друга).

(4) Сложена пољопривредна задруга је задруга коју оснивају најмање двије задруге с циљем заједничког наступа на тржишту, повећања конкурентности и остварења других заједничких циљева, а која у свом пословном имену садржи ријечи: ’сложена пољопривредна задруга’.“

Члан 2.

У члану 5. у ставу 1. послије ријечи: „задругара“ додају се ријечи: „и других физичких или правних лица који нису чланови задруге“.

Члан 3.

У члану 7. испред ријечи: „Задругу“ додаје се број један у обостраној загради.

Послије става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„(2) Оснивачи могу да буду домаћа и страна физичка лица, у складу са законом.

(3) Лица из става 1. овог члана не могу бити чланови заједничког домаћинства.“

Члан 4.

У члану 9. у ставу 2. ријеч: „судски“ брише се, а ријечи: „управном одбору“ замјењују се ријечима: „скупштини задруге“.

Члан 5.

У члану 11. у ставу 2. ријечи: „судски регистар“ замјењују се ријечима: „Регистар пословних субјеката“.

У ставу 3. ријечи: „надлежном суду“ замјењују се ријечима: „Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге“.

Члан 6.

Члан 12. мијења се и гласи:

„(1) Задруга може обављати сваку дјелатност за коју испуњава законом прописане услове.

(2) Основна дјелатност задруге одређује врсту задруге из члана 2а. овог закона.

(3) Основна дјелатност је она дјелатност која је, у складу са класификацијом дјелатности као таква одређена оснивачким актом и задружним правилима, уписана у регистар и утврђена од стране Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге.“

Члан 7.

У члану 17. последије става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„(3) Лица која приступе задрузи последије оснивања имају једнак статус као и оснивачи задруге.“

Члан 8.

Члан 25. мијења се и гласи:

„(1) Статус задругара престаје смрћу задругара, а брише се из Књиге задругара и регистра на основу извода из Матичне књиге умрлих и одлуке коју доноси орган одређен задружним правилима.

(2) Насљедници умрлог задругара могу стећи статус задругара, с правима и обавезама умрлог задругара, на основу писаног захтјева и рјешења о наслеђивању ако испуњавају услове за стицање статуса задругара утврђене задружним правилима и овим законом.

(3) Лица из става 2. овог члана стичу статус задругара на основу одлуке коју доноси орган одређен задружним правилима.

(4) У случају када насљедници умрлог задругара не желе да стекну статус задругара или не испуњавају услове за стицање статуса задругара, имају право на исплату улога умрлог задругара на основу писаног захтјева и рјешења о наслеђивању.“

Члан 9.

У члану 31. у ставу 2. ријеч: „Чланови“ замјењују се ријечима: „Предсједник скупштине, чланови“.

Члан 10.

У члану 32. у ставу 2. у тачки ж) последије ријечи: „опозива“ додају се ријечи: „предсједника скупштине“,

У тачки и) ријеч: „и“ брише се и додају се запета и нове т. ј), к) и л), које гласе:

„ј) одлучује о измјенама и допунама оснивачког акта,

к) одлучује о покретању поступка стечаја,

л) одлучује о покретању поступка ликвидације,“.

Досадашња тачка ј) постаје тачка љ).

Члан 11.

У члану 33. у ставу 1. број: „300“ замјењује се бројем: „100“, а број: „30“ замјењује се бројем: „10“.

Члан 12.

Члан 35. мијења се и гласи:

„(1) Кворум за рад и одлучивање скупштине чини већина од укупног броја задругара.

(2) Ако на сједници скупштине постоји кворум, одлуке се доносе већином гласова од укупног броја присутних задругара.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, одлуке се доносе већином гласова од укупног броја чланова задруге када се на сједници скупштине одлучује о питањима из члана 32. став 2. т. а), в), е), ј), к) и л).“

Члан 13.

У члану 36. у ставу 1. ријечи: „пет чланова“ замјењују се ријечима: „три члана“.

Члан 14.

У члану 44. послије става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„(4) Директора задруге именује скупштина из редова задругара задруге или изван реда задругара путем јавног конкурса.“

Досадашњи став 4. постаје став 5.

У ставу 5. послије ријечи: „директора“ додају се ријечи: „на период који не може бити дужи од годину дана“.

Члан 15.

У члану 45. у ставу 1. ријеч: „Предсједник“ замјењује се ријечима: „Предсједник скупштине, предсједник“.

Став 2. мијења се и гласи:

„(2) Исто лице не може истовремено бити предсједник скупштине, предсједник и члан управног одбора и предсједник и члан надзорног одбора и директор задруге.“

Досадашњи став 3. брише се.

Члан 16.

У члану 46. у ставу 1. ријеч: „Предсједник“ замјењује се ријечима: „Предсједник скупштине, предсједник“.

У ставу 2. послије ријечи: „Ако“ додају се ријечи: „предсједник скупштине,“.

Члан 17.

Члан 48а. мијења се и гласи:

„(1) Јединице локалне самоуправе ће непокретности из члана 48. став 1. Закона уговором о закупу давати на коришћење задругама, другим правним лицима регистрованим за обављање дјелатности из области пољопривреде и физичким лицима

која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава (РПГ) као носиоци комерцијалних газдинстава, која имају активан статус.

(2) Приоритет у закључивању уговора о закупу имају задруге које су биле досадашњи корисници непокретности, зависно од њеног временског коришћења, броја задругара и других услова.

(3) Ако нема заинтересованих задруга које су биле раније корисници непокретности, приоритет за закључивање уговора имају остале задруге у односу на друга правна и физичка лица.

(4) Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, уз сагласност Владе, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона доноси правилник којим се прописују услови и начин давања у закуп непокретности из члана 48. став 1. Закона.“

Члан 18.

Члан 49. мијења се и гласи:

„(1) Задруга користи имовину насталу по основу улога задругара, који је сваки члан задруге дужан унијети у задругу код оснивања задруге или приступања задрузи након оснивања.

(2) Улози задругара представљају покретне и непокретне ствари, новчана средства, хартије од вриједности и друга имовиска права.

(3) Оснивачки улози задругара су једнаке вриједности.

(4) Најнижа вриједност појединачног улога задругара и оснивачког капитала утврђује се уговором о оснивању.

(5) Улози задругара чине основни капитал, изражавају се у новчаном износу, уз књиговодствену ревалоризацију у складу са прописима којима се уређује вођење књиговодства и одлуком скупштине задругара.

(6) Основни капитал задруге може се, одлуком скупштине задруге, повећати на основу одлуке скупштине о прихватању додатног улога, и то:

а) улозима нових задругара,

б) повећањем улога постојећих задругара и

в) приписивањем нераспоређене добити улозима задругара.

(7) Основни капитал задруге може се смањити одлуком скупштине задруге, али не испод најнижег износа оснивачког капитала утврђеног уговором о оснивању.

(8) Број и висина додатног улога задругара утврђују се задружним правилима.

(9) Ревалоризација из става 5. овог члана врши се повећањем номиналне вриједности постојећих улога или издавањем нових улога.“

Члан 19.

Послије члана 54. додаје се нови члан 54а, који гласи:

„Члан 54а.

(1) Новчани износ као инвестициони улог у задругу може унијети физичко или правно лице (улагач) који није члан задруге, али је заинтересован за њено пословање.

(2) Износ, унос и поврат инвестиционог улога, право на профит остварен по основу инвестиционих улагања и друга питања уређују се задружним правилима и уговором између задруге и улагача.

(3) Инвестиционе улоге улагача задруга посебно води у пословним књигама.

(4) Задружним правилима се прописује да ли улагач може присуствовати сједницама органа управљања, износити мишљење о пословању задруге или о одлукама органа управљања, без права гласа.“

Члан 20.

Члан 57. мијења се и гласи:

„(1) Осим законом утврђеног резервног фонда, задруга може задружним правилима предвидјети постојање других фондова.

(2) Дио добити који задруга не унесе у фондове, најмање 30% издваја у развој задруге, а остатак добити расподјељује задругарима за исплату појединачне добити и друге намјене утврђене одлуком скупштине.

(3) Задругар учествује у расподјели добити у складу са:

а) величином свог улога у вријеме доношења одлуке о расподјели добити и

б) обимом пословања који је извршио преко задруге у пословној години за коју се врши расподјела добити.

(4) Начин расподјеле добити из става 3. овог члана уређује се задружним правилима у складу са законом.“

Члан 21.

Послије члана 61. назив главе: „IX – ПОЉОПРИВРЕДНИ ЗАДРУЖНИ САВЕЗИ“ и чл. 62, 63. и 64. мијењају се и гласе:

„IX – ПОЉОПРИВРЕДНИ ЗАДРУЖНИ САВЕЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 62.

(1) Пољопривредни задружни савез Републике Српске је самостална интересна и стручна пословна организација, који задруге оснива ради унапређивања дјелатности задруга и заштите заједничких интереса.

(2) Пољопривредни задружни савез Републике Српске оснива се за територију Републике Српске.

Члан 63.

(1) Правилима Пољопривредног задружног савеза Републике Српске уређују се задаци, обавезе и одговорности, органи и њихов дјелокруг рада, начин избора, услови и начин опозива, мандати, начин представљања задруга пред надлежним органима, јавност рада, начин обављања стручних и других послова, као и друга питања од значаја за његов рад.

(2) Средства за рад Пољопривредног задружног савеза Републике Српске обезбјеђују се у складу с уговором о оснивању.

Члан 64.

Пољопривредни задружни савез Републике Српске обавља сљедеће послове:

а) пружа стручну и другу помоћ при оснивању и унапређивању пословања задруге,

б) заступа интересе задруга пред органима и организацијама и банкарским и другим финансијским организацијама у области задругарства,

- в) организује и подстиче стручно усавршавање, информативно-издавачку и промотивну дјелатност од интереса за унапређивање задругарства,
- г) доноси правила Пољопривредног задружног савеза Републике Српске,
- д) организује арбитражу и уређује начин њеног рада,
- ђ) прикупља податке потребне за вођење задружне статистике,
- е) обавља друге послове које му повјере задруге.“

Члан 22.

Члан 66. мијења се и гласи:

„(1) Пољопривредни задружни савез Републике Српске је правно лице које се уписује у регистар.

(2) Уговором о оснивању утврђују се задаци, послови, фирма, сједиште и органи, стицање чланства и друга питања од интереса за оснивање Пољопривредног задружног савеза Републике Српске.

(3) Пољопривредни задружни савез Републике Српске чини најмање двадесет задруга.“

Члан 23.

У члану 69. у ставу 2. ријечи: „сваке године“ замјењују се ријечима: „најмање једном у двије године“.

У ставу 5. ријечи: „, ако је захтјев био неоснован“ бришу се.

Члан 24.

У члану 72. послџе става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„(2) Директор задруге дужан је да извјештај о ревизији стави на дневни ред:

а) заједничке сједнице управног и надзорног одбора,

б) на сједницу скупштине у складу са чланом 36. став 2. овог закона.

(3) Записник са сједнице из става 2. тачка б) овог члана задруга је дужна доставити Пољопривредном задружном савезу Републике Српске у року од осам дана од дана одржавања сједнице.“

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 4. и 5.

Члан 25.

У члану 76. у ставу 1. у тачки б) послџе ријечи: „(члан 69. став 2.)“ додају се запета и нове т. в), г) и д), које гласе:

„в) ако не плати трошкове задружне ревизије (члан 69. став 5),

г) ако у року од 60 дана од дана кад је извјештај о обављеној ревизији постао коначан не обавијести Пољопривредни задружни савез Републике Српске о поступању по примједбама и упутствима из тог извјештаја (члан 73),

д) ако нема изабраног директора или вршиоца дужности директора (члан 44. ст. 4. и 5)“.

Члан 26.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ПОЉОПРИВРЕДНИМ ЗАДРУГАМА

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о пољопривредним задругама садржан је у члану 64. Устава Републике Српске, према којем Република штити и подстиче задруге и задругарство, као и у Амандману XXXII на члан 68. став 1. тачка 8. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја, развој пољопривреде и села, коришћење простора, политику и мјере за усмјеравање, унапређење пољопривреде и руралног развоја у цјелини.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство, број: 22.03-020-1042/23 од 5. маја 2023. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. тачка 8. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и обезбјеђује основне циљеве и правце привредног и технолошког развоја, развоја пољопривреде и села, политику и мјере за усмјеравање развоја. Такође, према члану 70. Устава, Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби иновирања појединих одредаба с циљем његове лакше и потпуније примјене у пракси.

Предложеним рјешењима извршена је подјела пољопривредних задруга на опште, специјализоване и сложене задруге, а њени оснивачи, поред домаћих, могу бити и страна физичка лица. Оснивачи не могу бити чланови заједничког домаћинства. Лица која приступе задрузи после њеног оснивања имају једнак статус као и оснивачи задруге. Детаљније је прописан поступак престанка статуса задругара у случају његове смрти.

Прецизније су прописане одредбе избора органа управљања и руковођења, чиме се онемогућава истовремено вршење више функција у задрузи од стране једног лица. Такође, проширене су надлежности скупштине задруге и детаљније прописан кворум за рад и одлучивање на сједници скупштине задруге.

Проширен је круг субјекта који могу бити корисници пољопривредног земљишта и које, у складу са овим законом, даје на коришћење јединица локалне самоуправе, тако да су то и физичка лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава као носиоци комерцијалних газдинстава, која имају активан статус.

Поред наведеног, разрађене су и одредбе којима се уређују улози задругара које су обавезни унијети у задругу приликом њеног оснивања или приступања задрузи, као и поступак уноса и поврата инвестиционог улога и статус инвеститора заинтересованог за пословање задруге.

Овим законом успостављено је оснивање једног задружног савеза, Пољопривредног задружног савеза Републике Српске, који је самостална интересна и стручна пословна организација, а задруге је оснивају ради унапређивања дјелатности задруга и заштите заједничких интереса. Савез је правно лице које се уписује у регистар, а уговором о оснивању утврђују се задаци, послови, фирма, сједиште и органи, стицање

чланства и друга питања од интереса за његово оснивање. Савез чини најмање двадесет задруга.

Остале измјене и допуне односе се на потпуније уређење, као и техничко побољшање одредаба Закона.

У складу са Смјерницама за консултације у изради прописа и других општих аката („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22), обрађивач је овај закон објавио на интернет страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, те извршио консултације са релевантним субјектима из ове области.

Овај секретаријат је упутио одређене сугестије, које су се односиле на побољшање формулација и усклађивање текста Закона са правним системом Републике, као и на његово усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), које је обрађивач прихватио и уградио у текст Закона.

Будући да је Републички секретаријат за законодавство утврдио да је овај нацрт усклађен са Уставом, правним системом Републике и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљења смо да се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о пољопривредним задругама може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНОМ ТЕКОВИНОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број: 17.03-020-1047/23 од 12. априла 2023. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о пољопривредним задругама, није установљено да постоје секундарни обавезујући извори права ЕУ који су релевантни за предмет уређивања достављеног нацрта. Због тога у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјенљиво“.

Европска унија сматра да је задругарство изузетно користан вид организације пословања који доприноси јачању економија и друштава у државама чланицама. Због тога је у Унији израђено неколико аката који наводе добробити задругарства за развој привреде и правце дјеловања Уније у развоју истог. Ови акти се односе на све видове задруга.

С тим у вези, сугеришемо обрађивачу да приликом планирања развоја ове области узме у обзир следеће акте:

1. Мишљење Европског економског и социјалног одбора о „Задругама и реструктурирању“¹;

2. Резолуцију Европског парламента од 6. јула 2022. о акционом плану ЕУ за социјалну економију (2021/2179(INI))²;

3. Резолуцију Европског парламента од 2. јула 2013. о доприносу задруга превладавању кризе (2012/2321(INI)) – Допринос задруга за рјешавање кризе³;

4. Саопштење Комисије о промовисању задруга у Европи (СОМ(2004)0018)⁴.

Такође, сугеришемо да се узме у обзир Препорука Међународне организације рада, R193 – о промоцији задругарства из 2002. године (No.193)⁵.

¹ Opinion of the European Economic and Social Committee on ‘Cooperatives and restructuring’ (own-initiative opinion), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52012IE1049&qid=1681195894720>.

² European Parliament resolution of 6 July 2022 on the EU action plan for the social economy (2021/2179(INI)), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022IP0288&qid=1681195894720>.

³ European Parliament resolution of 2 July 2013 on the contribution of cooperatives to overcoming the crisis (2012/2321(INI)), CELEX 52013IP0301.

⁴ Communication from the Commission to the Council and the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of Regions on the promotion of co-operative societies in Europe.

⁵ R193-Promotion of Cooperatives Recommendation, 2002(No.193),

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о пољопривредним задругама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 73/08, 106/09 и 78/11) донесен је 2008. године и претрпио двије измјене, 2009. и 2011. године. У протеклом периоду, код примјене Закона уочени су одређени недостаци и недоречености постојећих законских рјешења. Како би Закон могао да се у потпуности примјењује и остварује своје пуне ефекте било је потребно да се поједине одредбе прецизирају, а поједине измијене или допуне, те се приступило измјенама и допунама Закона.

Разлози за измјене и допуне Закона о пољопривредним задругама проистекли су из потребе да се прецизније дефинишу врсте пољопривредних задруга, ко може бити члан задруге, дјелатност задруге, кад се задруга сматра основаном, поступци одустајања у процесу регистрације задруге, престанак задруге и јасније дефинисање права после смрти задругара, прецизније прописане одредбе избора органа управљања и руковођења, те онемогући истовремено вршење више функција у задрузи од стране једног лица. Даје се могућност и домаћим и страним физичким лицима да буду чланови задруге, уводи се могућност инвестирања и улагања у задружни сектор од стране заинтересованих улагача. Прецизније се дефинишу казнене одредбе и унапређује институт задружне ревизије, брисање неактивних задруга које не врше пословне активности, да се дефинишу улози задругара и инвеститора, као и расподјела добити. Прецизније се дефинише задружна ревизија и проширује обухват инспекцијске контроле.

У току примјене Закона о пољопривредним задругама уочена је потреба да се унаприједи постојећа законска рјешења, нарочито у погледу начина пословања задруга из различитог периода оснивања и њихове прилагођености новом пословном окружењу услед промјена које су настале новим тржишним околностима, измијењена демографска слика села, општа економско-социјална ситуација, а све је то условило да се и задруге као посебни облици пословног организовања прилагођавају новонасталим промјенама у смислу организације управљања, одлучивања пословања, инвестирања и финансирања задруге.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. измијењен је члан 2а, којим су прописане врсте пољопривредних задруга (општа, специјализована и сложена) и критеријуми за њихову подјелу. Наведена подјела је јасније дефинисање врста задруга, те дјелатности и послова којима се може бавити свака од наведених задруга. Наиме, циљ сваке врсте задруге је удруживање већег броја задругара и коопераната, јачање конкурентности и заједнички наступ на тржишту. Поред наведеног, предложеним измјенама омогућава се спајање двије или више задруга, која према критеријуму подјеле представља сложена пољопривредну задругу.

Чланом 2. допуњен је члан 5. на начин да је омогућено физичким и правним лицима која нису чланови задруге, да улажу средства у задругу. Оваквим рјешењем постиже се боља сарадња и пословна увезаност у сектору производње хране укључивањем свих оних који имају заједнички интерес и остварују заједничке циљеве. Стога, предложеном допуном је омогућено физичким и правним лицима која нису чланови задруге, а имају интерес за унапређење пословних активности, да улажу у задружни сектор.

Чланом 3. допуњен је члан 7. са два нова става, којим се омогућује да осим домаћих, оснивачи могу бити и страна физичка лица која се баве пољопривредном

дјелатношћу, у складу са овим законом, те да оснивачи задруге не могу бити чланови заједничког домаћинства. Овако предложено рјешење остаје на основним задружним принципима организовања физичких лица која се баве пољопривредном дјелатношћу без дискриминације ако имају заједнички интерес и остварују заједничке циљеве. Даје се могућност улагања страних инвестиција и равноправног одлучивања по принципу један човјек – један глас. Задругари, чланови задруге у својим задружним правилима уграђују и правилима регулишу међусобне односе.

Такође, прописано је да оснивачи задруге не могу бити чланови заједничког домаћинства, чиме се повећава отвореност и транспарентност задруге.

Чланом 4. измијењен је члан 9, којим се прописује да је скупштина задруге, умјесто досадашњег управног одбора, орган надлежан за пријем обавјештења. Наиме, поједине задруге (задруге до 10 чланова) немају обавезу формирања управног одбора, па је скупштина задруге у сваком случају једини орган чије је формирање обавезно.

Чланом 5. измијењен је члан 11, којим је поступак регистрације задруге усклађен са Законом о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 67/13, 15/16 и 84/19) и Законом о Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге, а према којима се пословни субјекти уписују у Регистар пословних субјеката, а пријаву за упис подносе Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ).

Чланом 6. измијењен је члан 12, којим се прописује начин одређивања основне дјелатности задруге. Наиме, у Регистар пословних субјеката код надлежног суда уписују се сви разреди дјелатности према класификацији дјелатности, као и да се основна дјелатност не уписује код регистарског суда, него ју одређује Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге.

Чланом 7. допуњен је члан 17, којим се прописује изједначен статус лица која приступе задрузи после оснивања, са статусом оснивача задруге. Наведеном измјеном жели се постићи равноправност, отвореност и једнакост, који представљају основне принципе задругарства.

Чланом 8. измијењен је члан 25, којим је прописан начин брисања задругара из евиденција након његове смрти и поступак рјешавања статуса његових насљедника. Према досадашњим одредбама, брисање из регистра и књиге задругара није било могуће до окончања оставинске расправе. Предложеном измјеном, брисање из наведених евиденција ће бити омогућено на основу извода из Матичне књиге умрлих и одлуке коју доноси орган одређен задружним правилима.

Чланом 9. допуњен је члан 31, којим је и предсједнику скупштине ограничен мандат на период од пет година. Уважавајући чињеницу да је и предсједник скупштине задругара лице које је бирано од стране њених чланова, мандат му се ограничава као и свим другим изабраним лицима у органима задруге.

Чланом 10. измијењен и допуњен је члан 32, којим су проширене надлежности скупштине задруге. Додатно прописане надлежности скупштине задруге тичу се статусних промјена, од којих зависи даљи рад и опстанак задруге. Скупштина је орган на којем се формира задруга, па сходно томе треба да и одлучује о њеном престанку.

Чланом 11. измијењен је члан 33. на начин да је смањен број задругара у скупштини представника задругара. Ово је значајно за све задруге које у свом саставу имају већи број задругара, а ради лакшег и бржег функционисања.

Чланом 12. измијењен је члан 35, којим је дефинисан кворум за рад и одлучивање скупштине задругара.

Чланом 13. измијењен је члан 36, којим је умањен најмањи број чланова управног одбора, са досадашњих пет на три члана. Овим се омогућава да задруге и са мањим

бројем задругара могу да формирају све органе одлучивања, управљања, надзора и руковођења, а да при томе не дође до неспојивости функција.

Чланом 14. измијењен и допуњен је члан 44, којим се прецизније прописује избор директора, те прописује период трајања вршиоца дужности директора. Оваквим рјешењем жели се постићи озбиљније и одговорније руковођење задругом.

Чланом 15. измијењен је члан 45, којим се прописује да исто лице не може бити изабрано у више органа задруге. Предложено рјешење има за циљ да сваки од изабраних носиоци органа у задругама има одговорност за функцију коју обавља.

Чланом 16. допуњен је члан 46, којим је онемогућено предсједнику скупштине задруге да, у своје име и за свој или туђи рачун, обавља дјелатности које истовремено представљају дјелатност задруге чији је он члан, тј. предсједник скупштине задруге.

Чланом 17. измијењен је члан 48а, којим је прописано којим субјектима је дато право на закуп непокретности. Наиме, наведеном измјеном омогућава се и физичким лицима која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава (РПГ) као носиоци комерцијалних газдинстава која имају активан статус, да могу конкурисати на јавне позиве за додјелу непокретности у јединицама локалне самоуправе. Према Правилнику о разврставању породичних пољопривредних газдинстава, комерцијално породично пољопривредно газдинство је газдинство које је тржишно оријентисано и које је достигло минимални укупни обим производње. Због потребе за ширењем пољопривредне производње, у пракси се јавила потребе да се и овим лицима омогући приступ и учешће на јавне позиве за додјелу непокретности у јединицама локалне самоуправе, а које су некада биле дате на коришћење, управљање и располагање пољопривредним задругама у друштвеној својини.

Чланом 18. измијењен је члан 49. на начин да је прецизније прописан улог задругара код оснивања и приступања задрузи.

Чланом 19. се послуже члана 54. додаје нови члан 54а, којим је прописана могућност инвестирања у задругу од стране физичких и правних лица која нису чланови задруге. Овим рјешењем даје се могућност да сви они који имају интерес да улажу у пословне активности у задругама, инвестирају у задружни сектор, развијају и јачају задруге и по основу тога остварују профит, ако је то у обостраном интересу и задругара и улагача. Међусобни односи се уређују задружним правилима.

Чланом 20. измијењен је члан 57, којим су прописани критеријуми за расподјелу добити у задругама.

Чланом 21. измијењен је назив главе IX на начин да су ријечи: „Пољопривредни задружни савези“ замијењене ријечима: „Пољопривредни задружни савез Републике Српске“, а потом су чл. 62, 63, 64. у наведеној глави номотехнички усаглашени са измијењеним називом.

Наведено има за циљ постојање једног задружног савеза, Пољопривредног задружног савеза Републике Српске, који је самостална, интересна и стручна пословна организација, коју задруге оснивају ради унапређења дјелатности задруга и заштите њихових интереса.

Чланом 22. допуњен је члан 66, којим је прописано да је Савез правно лице које се уписује у регистар, док се уговором о оснивању утврђују задаци, послови, фирма, сједиште и органи, стицање чланства и друга питања од интереса за његово основање.

Чланом 23. допуњен је члан 69, којим је прописан период обављања задружних ревизија. Наведеном измјеном предвиђено је да се задружна ревизија обавља најмање једном у двије године умјесто досадашњег рјешење, тј. обављање ревизије једном годишње. Наиме, ово рјешење условљено је ограничењима у кадровском и техничком оспособљавању. Треба напоменути да се ревизија обавља у свим пољопривредним задругама на подручју Републике Српске, а може бити редовна и ванредна.

Чланом 24. допуњен је члан 72, којим је прецизирана обавеза директора задруге у односу на достављене извјештаје о ревизији. Циљ предложеног рјешења је да се сви органи задруге упознају са налазима, мишљењима и препорукама из ревизорског извјештаја.

Чланом 25. допуњен је члан 76. на начин да су прописана нова три прекршаја. Наиме, предвиђено је кажњавање задруге и одговорног лица у задрузи у случајевима да се не плате трошкови задружне ревизије, не обавијести о предузетим радњама након обављене задружне ревизије и у случајевима да нема изабраног директора или вршиоца дужности.

Чланом 26. прописано је ступање на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о пољопривредним задругама и његово објављивање.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊУ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о пољопривредним задругама и Образац 1. процјене утицаја закона, Министарство привреде и предузетништва, у Мишљењу број: 18.06-020-1432/23 од 18. маја 2023. године, констатује да је обрађивач спровео сљедеће методолошке кораке процјене утицаја прописа:

Нацрт је планиран Програмом рада Владе Републике Српске и Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2023. годину.

У вези са проблемом који се жели ријешити, утврђено је да задругарство у Републици Српској, и поред значајних резултата у свом развоју, није израсло у асоцијацију произвођача која континуирано унапређује село и развија сектор пољопривреде и доприноси економији у већем обиму. Недостаци у погледу организације, одлучивања, управљања, пословања, инвестирања и финансирања задруге, измијењена демографска слика села, као и општа економско-социјална ситуација указују на потребу да се задруге као посебан облик пословног организовања прилагођавају новонасталим промјенама.

Циљ који се жели постићи доношењем закона је унапређење пољопривредног задругарства на задружним принципима.

Код утврђивања опција за постизање циљева и њихове анализе, утврђено је да се циљ може постићи једино регулаторном мјером.

У вези са утицајем на јавне буџете, утврђено је да се очекује индиректно позитиван утицај на јавне буџете услед проширења обухвата субјеката који могу бити оснивачи и улагачи у задругу и корисници пољопривредног земљишта, те сходно томе и већег броја нових задруга и очекивано већег коришћења расположивих ресурса. Даље је утврђено да ће се закон примјењивати у оквиру постојећих капацитета надлежних институција, те да за примјену нису потребна додатна средства.

У вези са утицајем на пословање, утврђено је да се очекује позитиван утицај на пословање. Прописивањем могућности да оснивачи задруге могу да буду домаћа и страна физичка лица, те да инвестициони улог у задругу може да унесе улагач који није члан задруге, ствара се основ за веће инвестиционо улагање у задруге. Такође, прописивање могућности да физичка лица уписана у Регистар пољопривредних газдинстава као носиоци комерцијалних газдинстава с активним статусом, могу да конкуришу на јавне позиве за додјелу непокретности у јединицама локалне самоуправе, а које су некада биле дате на коришћење, управљање и располагање пољопривредним задругама у друштвеној својини, доприноси већој доступности непокретности и ширењу

пољопривредне производње. Боље организовање малих пољопривредних произвођача, сарадња и пословно увезивање ради повећања производње, бољих услова за пласман робе и заједнички наступ на тржишту, допринијело би и већој конкурентности на тржишту.

Осим тога, Нацртом нису прописане формалности за грађане и пословни сектор у Републици Српској.

У вези са социјалним утицајем, утврђено је да се Нацртом подстиче укључивање, удруживање, организовање и обављање пословних активности на пољопривредним газдинствима и на тај начин задржавање становништва у руралним подручјима и њихово економско оснаживање, те се очекује позитиван утицај на демографску слику села и допринос на властитом газдинству, као и укупни друштвени допринос.

У вези са утицајем на животну средину, утврђено је да се очекује индиректан утицај услед већег коришћења пољопривредног земљишта, те подизање нивоа свијести о безбједности у производњи и преради хране, контроли употребе пестицида и примјени нових технологија у пољопривреди кроз трансфер знања и вјештина на имањима пољопривредних произвођача.

У погледу осталих методолошких корака процјене утицаја прописа, утврђено је да су обављене консултације с представницима Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, јединица локалне самоуправе, Пољопривредног задружног савеза Републике Српске, задруга и другим субјектима. Преднацрт закона је доступан на интернет страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Када је у питању спровођење прописа, утврђено је да надзор над обављањем послова Пољопривредног задружног савеза Републике Српске обавља Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Ефекти примјене закона ће се вредновати кроз већи број задруга по врстама производње, задругара и коопераната који сарађују са задругом.

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом спровођења процјене утицаја прописа, поступио у складу са Одлуком о процјени утицаја прописа.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са Смјерницама за консултације у изради прописа и других општих аката („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22), Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је објавило Преднацрт закона 27. јануара 2023. године на интернет страници Министарства, те га је на тај начин учинило доступним јавност, свим заинтересованим органима и организацијама и појединцима. Одржани су радно-консултативни састанци у просторијама Министарства и просторијама Пољопривредног задружног савеза Републике Српске, стална и континуирана комуникација са Пољопривредним задружним савезом Републике Српске, представницима задруга и другим заинтересованим субјектима; радионица са представницима задруга (у току израде Програма развоја пољопривредног задругарства – консултант из Словеније); ТАИЕХ радионица (на тему Задруге и развој задругарства у процесу транзиције – искуства, експерти из Италије и Мађарске). Одржана су два радно-консултативна састанка са представницима Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, те консултације са представницима задруга и јединица локалне самоуправе. Све оправдане примједбе и сугестије на овај закон су уважене и уграђене у Закон.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Српске.

ЗАКОН О ПОЉОПРИВРЕДНИМ ЗАДРУГАМА

(Текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

Члан 2а.

(1) Пољопривредна задруга је правно лице и може се основати као општа, специјализована и сложена задруга.

(2) Општа пољопривредна задруга производи, откупљује, складишти, прерађује и продаје пољопривредне, прехранбене и друге производе, снабдијева задругаре и пољопривредне произвођаче са репродуктивним материјалом, енергентима, средствима за производњу, опремом, дијеловима за пољопривредну механизацију и другом робом, врши промет роба и услуга, пружа стручне и савјетодавне услуге задругарима и пољопривредним произвођачима у организовању производње и врши друге послове од интереса за пословање задруге.

(3) Специјализована пољопривредна задруга обавља послове из става 2. овог члана за једну врсту дјелатности по којој се одређује врста задруге (ратарска, воћарска, виноградарска, сточарска, пчеларска и друга).

(4) Сложена пољопривредна задруга је задруга коју оснивају најмање двије задруге с циљем заједничког наступа на тржишту, повећања конкурентности и остварења других заједничких циљева, а која у свом пословном имену садржи ријечи: „сложена пољопривредна задруга“.

Члан 5.

(1) Зависно од циљева оснивања и потребних средстава за оснивање и пословање, задруге се оснивају и послују улозима и другим средствима задругара и других физичких или правних лица који нису чланови задруге у складу са уговором о оснивању и задружним правилима.

(2) Висина оснивачког улога одређује се уговором о оснивању и задружним правилима.

Члан 7.

(1) Задругу може да оснује најмање пет физичких лица која испуњавају услове предвиђене задружним правилима и која се баве пољопривредном дјелатношћу.

(2) Оснивачи могу да буду домаћа и страна физичка лица, у складу са законом.

(3) Лица из става 1. овог члана не могу бити чланови заједничког домаћинства.

Члан 9.

(1) Оснивачи задруге на оснивачкој скупштини већином гласова доносе задружна правила и бирају органе задруге.

(2) Оснивачи који нису сагласни са задружним правилима могу до уписа задруге у регистар да откажу своје чланство писаним обавјештењем скупштини задруге.

Члан 11.

(1) Задруга је правно лице.

(2) Задруга се сматра основаном и стиче својство правног лица уписом у **Регистар пословних субјеката** (у даљем тексту: регистар).

(3) Пријава за упис у регистар се подноси **Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге** у року од 30 дана од дана одржавања оснивачке скупштине.

(4) Уз пријаву за упис у регистар прилажу се:

а) оснивачки акт,

б) задружна правила,

в) записник са оснивачке скупштине,

г) доказ о извршеној уплати или уношењу удјела, односно средстава оснивача у складу са оснивачким актом и

д) друге исправе и докази у складу са овим законом и прописима којима се уређује упис у регистар.

Члан 12.

(1) Задруга може обављати сваку дјелатност за коју испуњава законом прописане услове.

(2) Основна дјелатност задруге одређује врсту задруге из члана 2а. овог закона.

(3) Основна дјелатност је она дјелатност која је, у складу са класификацијом дјелатности као таква одређена оснивачким актом и задружним правилима, уписана у регистар и утврђена од стране Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге.

Члан 17.

(1) Задругар је физичко лице које се бави пољопривредном производњом и које у цијелости или дјелимично послује путем задруге, тј. лице које путем задруге продаје своје производе, односно услуге, набавља производе или користи услуге потребне за обављање своје дјелатности или на други начин непосредно учествује у остваривању циљева ради којих је задруга основана.

(2) Статус задругара стиче се оснивањем задруге или приступањем задрузи.

(3) Лица која приступе задрузи послѣје оснивања имају једнак статус као и оснивачи задруге.

Члан 25.

(1) Статус задругара престаје смрћу задругара, а брише се из Књиге задругара и регистра на основу извода из Матичне књиге умрлих и одлуке коју доноси орган одређен задружним правилима.

(2) Насљедници умрлог задругара могу стећи статус задругара, с правима и обавезама умрлог задругара, на основу писаног захтјева и рјешења о насљеђивању ако испуњавају услове за стицање статуса задругара утврђене задружним правилима и овим законом.

(3) Лица из става 2. овог члана стичу статус задругара на основу одлуке коју доноси орган одређен задружним правилима.

(4) У случају када насљедници умрлог задругара не желе да стекну статус задругара или не испуњавају услове за стицање статуса задругара, имају право на

исплату улога умрлог задругара на основу писаног захтјева и рјешења о наслеђивању.

Члан 31.

(1) Органи задруге су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

(2) **Предсједник скупштине, чланови** управног одбора, директор задруге и чланови надзорног одбора бирају се на вријеме одређено задружним правилима, које не може бити дуже од пет година, уз могућност поновног избора.

Скупштина задруге

Члан 32.

(1) Скупштину задруге чине сви задругари

(2) Скупштина задруге је надлежна да:

а) доноси задружна правила,

б) утврђује пословну политику задруге,

в) одлучује о статусним промјенама и престанку задруге,

г) усваја годишњи обрачун и извјештаје о пословању,

д) доноси програме и планове развоја,

ђ) одлучује о расподјели добити и покривању губитка,

е) одлучује о располагању задружном имовином,

ж) бира и опозива **предсједника скупштине**, предсједника и чланове управног одбора и предсједника и чланове надзорног одбора,

з) бира и разрјешава директора задруге,

и) доноси пословник о свом раду,

ј) одлучује о измјенама и допунама оснивачког акта,

к) одлучује о покретању поступка стечаја,

л) одлучује о покретању поступка ликвидације,

љ) одлучује о другим питањима утврђеним законом, уговором о оснивању и задружним правилима.

Члан 33.

(1) Ако задруга има више од **100** задругара, задружним правилима може се одредити да се послови из надлежности скупштине задруге преносе на скупштину представника задругара, која се мора састојати од најмање **10** представника.

(2) Представници задругара бирају се на вријеме које не може бити дуже од пет година, уз могућност поновног избора.

(3) Број представника, вријеме на које се бирају, начин и поступак избора, као и питања која се односе на права и обавезе чланова скупштине представника задругара утврђују се задружним правилима.

Члан 35.

(1) **Кворум за рад и одлучивање скупштине чини већина од укупног броја задругара.**

(2) **Ако на сједници скупштине постоји кворум, одлуке се доносе већином гласова од укупног броја присутних задругара.**

(3) Изузетно од става 2. овог члана, одлуке се доносе већином гласова од укупног броја чланова задруге када се на сједници скупштине одлучује о питањима из члана 32. став 2. т. а), в), е), ј), к) и л).“

Управни одбор
Члан 36.

(1) Управни одбор задруге састоји се од најмање **три члана**, који се бирају из реда задругара.

(2) У задрузи са мање од 10 задругара не бира се управни одбор, а послове из надлежности управног одбора врши скупштина задругара.

Члан 44.

(1) Директор задруге организује и води пословање задруге, заступа задругу, брине се о законитости и одговара за законитост рада задруге и обавља друге послове утврђене законом, оснивачким актом и задружним правилима.

(2) Директор задруге може да буде разријешен дужности због губитка у пословању, кршења закона, неспособности, као и из других разлога утврђених задружним правилима.

(3) Директор задруге сноси и материјалну одговорност за одлуке које је донио, а којима је задрузи нанесена материјална штета.

(4) Директора задруге именује скупштина из редова задругара задруге или изван реда задругара путем јавног конкурса.

(5) До избора новог директора задруге, скупштина задруге именује вршиоца дужности директора **на период који не може бити дужи од годину дана.**

Члан 45.

(1) **Предсједник скупштине, предсједник** и чланови управног одбора, директор задруге и предсједник и чланови надзорног одбора не могу бити лица која су осуђена за кривична дјела против привреде и службене дужности.

(2) Исто лице не може истовремено бити предсједник скупштине, предсједник и члан управног одбора и предсједник и члан надзорног одбора и директор задруге.

Члан 46.

(1) **Предсједник скупштине, предсједник** и чланови управног и надзорног одбора и директор задруге не могу за свој или туђи рачун обављати дјелатност која спада у дјелатност задруге, нити могу бити запослени у другој задрузи, односно власници и запослени у предузећу или другом правном лицу које обавља исту или сличну дјелатност као задруга, осим ако то другачије не предвиђају задружна правила.

(2) Ако **предсједник скупштине, предсједник** и члан управног и надзорног одбора или директор задруге прекрше забране из става 1. овог члана, задруга их може опозвати, односно разријешити дужности, а ако се забрана односи и на задругаре и поједине запослене, задруга их може искључити из задруге, односно изрећи им престанак радног односа.

(3) Задружним правилима могу се прописати и друге мјере за случај да се прекрше забране из става 1. овог члана.

Члан 48а.

(1) Јединице локалне самоуправе ће непокретности из члана 48. став 1. Закона уговором о закупу давати на коришћење задругама, другим правним лицима регистрованим за обављање дјелатности из области пољопривреде и физичким лицима која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава (РПГ) као носиоци комерцијалних газдинстава, која имају активан статус.

(2) Приоритет у закључивању уговора о закупу имају задруге које су биле досадашњи корисници непокретности, зависно од њеног временског коришћења, броја задругара и других услова.

(3) Ако нема заинтересованих задруга које су биле раније корисници непокретности, приоритет за закључивање уговора имају остале задруге у односу на друга правна и физичка лица.

(4) Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, уз сагласност Владе Републике Српске, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона доноси правилник којим се прописују услови и начин давања у закуп непокретности из члана 48. став 1. Закона.

Члан 49.

(1) Задруга користи имовину насталу по основу улога задругара, који је сваки члан задруге дужан унијети у задругу код оснивања задруге или приступања задрузи након оснивања.

(2) Улози задругара представљају покретне и непокретне ствари, новчана средства, хартије од вриједности и друга имовиска права.

(3) Оснивачки улози задругара су једнаке вриједности.

(4) Најнижа вриједност појединачног улога задругара и оснивачког капитала утврђује се уговором о оснивању.

(5) Улози задругара чине основни капитал, изражавају се у новчаном износу, уз књиговодствену ревалоризацију у складу са прописима којима се уређује вођење књиговодства и одлуком скупштине задругара.

(6) Основни капитал задруге може се, одлуком скупштине задруге, повећати на основу одлуке скупштине о прихватању додатног улога, и то:

а) улозима нових задругара,

б) повећањем улога постојећих задругара и

в) приписивањем нераспоређене добити улозима задругара.

(7) Основни капитал задруге може се смањити одлуком скупштине задруге, али не испод најнижег износа оснивачког капитала утврђеног уговором о оснивању.

(8) Број и висина додатног улога задругара утврђују се задружним правилима.

(9) Ревалоризација из става 5. овог члана врши се повећањем номиналне вриједности постојећих улога или издавањем нових улога.

Члан 54а.

(1) Новчани износ као инвестициони улог у задругу може унијети физичко или правно лице (улагач) који није члан задруге, али је заинтересован за њено пословање.

(2) Износ, унос и поврат инвестиционог улога, право на профит остварен по основу инвестиционих улагања и друга питања уређују се задружним правилима и уговором између задруге и улагача.

(3) Инвестиционе улоге улагача задруга посебно води у пословним књигама.

(4) Задружним правилима се прописује да ли улагач може присуствовати сједницама органа управљања, износити мишљење о пословању задруге или о одлукама органа управљања, без права гласа.

Члан 57.

(1) Осим законом утврђеног резервног фонда, задруга може задружним правилима предвидјети постојање других фондова.

(2) Дио добити који задруга не унесе у фондове, најмање 30% издваја у развој задруге, а остатак добити расподјељује задругарима за исплату појединачне добити и друге намјене утврђене одлуком скупштине.

(3) Задругар учествује у расподјели добити у складу са:

а) величином свог улога у вријеме доношења одлуке о расподјели добити и

б) обимом пословања који је извршио преко задруге у пословној години за коју се врши расподјела добити.

(4) Начин расподјеле добити из става 3. овог члана уређује се задружним правилима у складу са законом.

IX – ПОЉОПРИВРЕДНИ ЗАДРУЖНИ САВЕЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 62.

(1) Пољопривредни задружни савез Републике Српске је самостална интересна и стручна пословна организација, који задруге оснива ради унапређивања дјелатности задруга и заштите заједничких интереса.

(2) Пољопривредни задружни савез Републике Српске оснива се за територију Републике Српске.

Члан 63.

(1) Правилима Пољопривредног задружног савеза Републике Српске уређују се задаци, обавезе и одговорности, органи и њихов дјелокруг рада, начин избора, услови и начин опозива, мандати, начин представљања задруга пред надлежним органима, јавност рада, начин обављања стручних и других послова, као и друга питања од значаја за његов рад.

(2) Средства за рад Пољопривредног задружног савеза Републике Српске обезбјеђују се у складу с уговором о оснивању.

Члан 64.

Пољопривредни задружни савез Републике Српске обавља сљедеће послове:

а) пружа стручну и другу помоћ при оснивању и унапређивању пословања задруге,

б) заступа интересе задруга пред органима и организацијама и банкарским и другим финансијским организацијама у области задругарства,

- в) организује и подстиче стручно усавршавање, информативно-издавачку и промотивну дјелатност од интереса за унапређивање задругарства,**
- г) доноси правила Пољопривредног задружног савеза Републике Српске,**
- д) организује арбитражу и уређује начин њеног рада,**
- ђ) прикупља податке потребне за вођење задружне статистике,**
- е) обавља друге послове које му повјере задруге.**

Члан 66.

(1) Пољопривредни задружни савез Републике Српске је правно лице које се уписује у регистар.

(2) Уговором о оснивању утврђују се задаци, послови, фирма, сједиште и органи, стицање чланства и друга питања од интереса за оснивање Пољопривредног задружног савеза Републике Српске.

(3) Пољопривредни задружни савез Републике Српске чини најмање двадесет задруга.

Члан 69.

(1) Задружна ревизија обавезна је за све задруге и може бити редовна и ванредна.

(2) Редовна задружна ревизија обавља се **најмање једном у двије године**, а ванредна по одлуци органа задруге, односно на захтјев пољопривредног задружног савеза, надлежних органа управе, одређеног броја задругара утврђеног задружним правилима или повјерилаца задруге.

(3) Редовну и ванредну задружну ревизију обавља Пољопривредни задружни савез Републике Српске, а ванредну задружну ревизију код задруга које користе имовину у државној својини може да обавља и Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске.

(4) Ако се задруга не подвргне редовној задружној ревизији у року из става 2. овог члана, односно у року утврђеном одлуком или захтјевом за спровођење ванредне ревизије, задруга или пољопривредни задружни савез који спроводи ревизију, може да поднесе захтјев за престанак рада задруге.

(5) Трошкове редовне задружне ревизије сноси задруга, а трошкове ванредне задружне ревизије - подносилац захтјева.

(6) Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде у сарадњи са Пољопривредним задружним савезом Републике Српске прописује послове и правила за рад пољопривредних задружних ревизора, изузев послова и правила која се односе на ревизију из члана 59. став 3. овог закона.

(7) Ревизорска служба Пољопривредног задружног савеза Републике Српске састоји се од главног пољопривредног задружног ревизора и ревизора.

Члан 72.

(1) Пољопривредни задружни савез Републике Српске дужан је да извјештај о обављеној ревизији, с примједбама и упутствима достави задрузи у којој је извршена ревизија.

(2) Директор задруге дужан је да извјештај о ревизији стави на дневни ред:

а) заједничке сједнице управног и надзорног одбора,

б) на сједницу скупштине у складу са чланом 36. став 2. овог закона.

(3) Записник са сједнице из става 2. тачка б) овог члана задруга је дужна доставити Пољопривредном задружном савезу Републике Српске у року од осам дана од дана одржавања сједнице.

(4) Задруга може доставити Пољопривредном задружном савезу Републике Српске приговор на извјештај о обављеној задружној ревизији у року од 15 дана од дана пријема извјештаја.

(5) Извјештај о обављеној задружној ревизији постаје коначан даном истека рока за достављање приговора, односно даном када задруга прими одлуку од органа одређеног задружним правилима Пољопривредног задружног савеза Републике Српске, о одбијању приговора.

Члан 76.

(1) Новчаном казном од 2.000 до 10.000 КМ казниће се за прекршај задруга:

а) ако обавља дјелатност за коју није регистрована и не испуњава прописане услове, или ако почне обављање дјелатности, обавља дјелатност или мијења услове њеног обављања прије него што надлежни орган донесе рјешење да су испуњени услови у погледу техничке опремљености, заштите на раду и заштите и унапређивања животне средине, као и други прописани услови (члан 12),

б) ако се у року предвиђеном овим законом не подвргне редовној задружној ревизији (члан 69 став 2.),

в) ако не плати трошкове задружне ревизије (члан 69. став 5),

г) ако у року од 60 дана од дана кад је извјештај о обављеној ревизији постао коначан не обавијести Пољопривредни задружни савез Републике Српске о поступању по примједбама и упутствима из тог извјештаја (члан 73),

д) ако нема изабраног директора или вршиоца дужности директора (члан 44. ст. 4. и 5).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у задрузи новчаном казном од 200 до 1.000 КМ.